הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רפה

הַפָּרָשָׁה (ד) בְּפָרוּשׁ רַשׁ"י (ה) חָשׁוּב כְּמוֹ תַּרְגּוּם, [ג]וְיֵרָא שָׁמַיִם יִקָּרֵא (ו) * תַּרְגּוּם וְגַם (ג) [ג] פָּרוּשׁ רַשׁ"י:
ג (ז) [ד]מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ (ח) חָשׁוּב עִם הַצִּבּוּר: ד [ה]מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר (ט) שֶׁיִּשְׁלִים אוֹתָהּ * קֹדֶם שֶׁיֹּאכַל
(ד) בְּשַׁבָּת, וְאִם לֹא הִשְׁלִים קֹדֶם אֲכִילָה, * [ו]יַשְׁלִים אַחַר אֲכִילָה, (י) עַד הַמִּנְחָה, [ז]וְיֵשׁ אוֹמְרִים

ויסמ"ג (עשין יט) ופרקדכי שם (פ"א סי' יט). ג בית יוסף (ד"ה ואם למד). ד שם התוספות (ע"ב ד"ה ישלים) ורא"ש. ה שם על פי מדרש. ו כלבו (סי' לו) בשם רבנו פרץ (הגהות לחשב"ץ קטן סי' קפו). ז הגהות (מיימוניות) בפרק י"ג מהלכות תפלה (אות ש) בשם הרי"ם (חשב"ץ קטן סי' קפו).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

עין ליל ו) שֶׁפִּזֵּר מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל וִיטָל מִכְּתַב יַד מָר אֲבִיו מוֹרֵנוּ הָרַב חַיִּים וִיטָל כָּתַב שֶׁרָבֵנוּ הָאֲרִ"י זַצ"ל יוֹם הַשִּׁשִּׁי תָּכִף וּמִיָּד אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית הָיָה הוֹלֵךְ לְמָקוֹם שֵׁשׁ סֵפֶר תּוֹרָה וְקָרֵא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְעַיִן שָׁם בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ט) שֶׁאֵין לִקְרוֹת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּאֶשְׁמֹרֶת יוֹם הַשִּׁשִּׁי כִּי כְּתִבוּ גְּדוֹלֵי הָאֲרִ"י שֶׁאֵין לִקְרוֹת תַּרְגּוּם בַּלַּיְלָה, גַּם כָּתַב (שם סק"י) שֶׁהָעֹקֶר לִקְרוֹת כָּל פָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וּלְכוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב לִקְרוֹת כָּל פָּרָשָׁה קְטַנָּה, עַיֵּן שָׁם: **ב [ג] פָּרוּשׁ רַשׁ"י.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְכָתַב בִּבְרֵכֵי יוֹסֵף (סק"ב) שֶׁפִּיְּסוּ שֶׁל שְׁלֹמֹה קְרוֹשִׁין פֶּרֶק ב' (סי' יד) כָּתַב אִם אֵינוֹ יָכוֹל לִלְמֹד שְׁנֵיהֶם יִקְרָא פָּרוּשׁ רַשׁ"י וְלֹא תַּרְגּוּם עַיֵּן שָׁם, אֲבָל לְפִי מָה שֶׁכָּתְבוּ חִכְמֵי הָאֱמֶת יֵשׁ קְפִידָא בְּתַרְגּוּם, וְלָכֵן אִם אֵין שְׁהוּת לִלְמֹד שְׁנֵיהֶם יִלְמֹד תַּרְגּוּם, עַיֵּן שָׁם:

בַּאֵר הַיטֵב

ב (ג) **פָּרוּשׁ רַשׁ"י.** הֵיכִי מִי שֶׁיָּכוֹל לְהָבִין, אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ בַּר הָכִי, דַּאי רָאוּי לִקְרוֹת בְּפָרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז כְּגוֹן סֵפֶר צְאֶינָה וּרְאֶינָה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ כְּדֵי שֶׁיָּבִין עִנְיַן הַפָּרָשָׁה. וּלְפִי חַכְמֵי הַקַּבָּלָה מַשְׁמַע דְּוַקָּא תַּרְגּוּם, אֲבָל מִי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ תַּרְגּוּם יִקְרָא שְׁתֵּי פְּעָמִים מִקְרָא וְאֶחָד כָּךְ כְּשֶׁיִּהְיֶה לוֹ תַּרְגּוּם יִקְרָא. סֵדֶר הַיּוֹם (הכנת יום הששי לכבוד השבת): **ד (ז) בְּשַׁבָּת.** הֵינוּ אִם הָיָה אָנֹס גָּדוֹל בְּעֶרֶב שַׁבָּת.

בֵּאוּר הַלָּכָה

'אֲשֶׁר פְּדִיתָה' אֵלּוּ הַפָּתִים, מִכָּאן שֶׁהַפָּתִים צְרִיכִין כַּפָּרָה. וְקָרְבוּ בְּשַׁבָּת שֶׁהַכֹּל נִמְצָאִים בְּבֵית הַבְּנֶסֶת, וְהַיְינוּ יִתֵּן אֶל לִבּוֹ [בַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ריכרן) וְהוּבָא בְּהַגָּ"א]:

ב * תַּרְגּוּם וְגַם פָּרוּשׁ רַשׁ"י. הִנֵּה בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ואם למד) כָּתַב בְּשֵׁם סְמַ"ג (עשין יט) שֶׁצָּדַק מוֹרֵנוּ רַבּוֹתָיו שֶׁהַפָּרוּשׁ מוֹעִיל יוֹתֵר מִן הַתַּרְגּוּם וְהוּבְאוּ דְּבָרָיו גַּם כֵּן בְּמָרְדְּכַי (ברכות פ"א סי' יט) וְהַגֻּהוֹת מֵיְמוֹנִיּוֹת בְּפֶרֶק י"ג מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (אות ש), וְכָתַב הַבַּיִת יוֹסֵף עַל זֶה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, מִיהוּ כָּתְבוּ סְמַ"ג וְהַגֻּהוֹת דְּאֵין נִרְאֶה לְרַ"י וְרַב צֶמַח וְרַבֵּי נְטרוֹנַאי שֶׁכָּתְבוּ שֶׁהַתַּרְגּוּם וְכָתְבוּ מִפְּנֵי שְׁגִּפְּתָן בְּסִינַי עַד כָּאן, וְיֵרָא שָׁמַיִם יֵצֵא אֶת כֻּלָּם וְיִקְרָא תַּרְגּוּם וְגַם פָּרוּשׁ רַשׁ"י. עַד כָּאן לְשׁוֹן הַבַּיִת יוֹסֵף. וְהִנֵּה הַמְעַיֵּן בְּתוֹסְפוֹת (ברכות ח. ד"ה שנים) וְהָרא"ש (פ"א סי' ח) יִרְאֶה דְּכוֹלְהוּ לְהוּ דְּדַוְקָא לְשׁוֹן לַמֵּד שֶׁאֵין פָּרוּשׁ מַסְפִּיק גְּרִיעָא מִתַּרְגּוּם, אֲבָל פָּרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁמְּפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן וְהַמִּלּוֹת וְנַעֲשֶׂה פִּי יְסוֹדוֹת שֶׁל חֲזַ"ל] וּכְמוֹ פָּרוּשׁ רַשׁ"י לֹא גְּרִיעָא מִתַּרְגּוּם, וּבְסֵמַ"ג נִכָּר לְהַדְיָא לְהַמְעַיֵּן שָׁם שֶׁחָסֵר שָׁם אֵיזֶה תֵּבוֹת וְקַאֵי רַק אַלְשׁוֹן לַמֵּד לְחוּד, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁמְּצָאתִי כֵּן בְּהַדְיָא בְּהַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִי (שם) כְּשֶׁהִתְפִּיק דִּבְרֵי הַסֵּמַ"ג כָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּהוּא הַדִּין לְלַמֵּד וְלֹא נִרְאֶה לְרַ"י וְכוּ' מַשְׁמַע דְּרַק אִלֵּימָא פָּלִיג, וְגַם רַב נְטרוֹנַאי אִפְּשָׁר דְּמוֹדֶה בָּזֶה דְּהַפָּרוּשׁ שֶׁמְּפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן יוֹתֵר מִתַּרְגּוּם חָשִׁיב טְפֵי מִתַּרְגּוּם אַף שֶׁנִּפַּתָּן בְּסִינַי, וּפְלָא, שֶׁהֲלֹא הַבַּיִת יוֹסֵף בְּעַצְמוֹ הֵבִיא הַגֻּהוֹת מֵיְמוֹנִי, וְאַמַּאי כָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף בְּשֵׁם הַגֻּהוֹת דְּאֵין נִרְאֶה לְרַ"י הֲלֹא הָרַ"י לֹא קָאֵי רַק עַל לְשׁוֹן לַמֵּד, וְאִילּוּ דָּמָה שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף דְּאֵין נִרְאֶה לְרַ"י הוּא רַק שִׁגְרָא דִּלְשׁוֹנָא דַּהֲגֻהוֹת מֵיְמוֹנִי נָקַט וְכִנּוּתוֹ רַק עַל רַב צֶמַח וְרַב נַטְרוֹנַאי, וּסְבִירָא לֵיהּ לְהַבַּיִת יוֹסֵף דְּלְהָרַב צֶמַח וְרַב נְטרוֹנַאי שֶׁכָּתְבוּ דְּהַתַּרְגּוּם זָכָה מִפְּנֵי שְׁגִּפַּתָּן בְּסִינַי אִם כֵּן מִפְּלִיגָא דְּהוּא עַדִיפָא מִכָּל פָּרוּשׁ שֶׁבָּעוֹלָם, אַף שֶׁבְּהַסֵּמַ"ג לֹא מַשְׁמַע קְצַת הָכִי. הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ דְּאֵין לָנוּ פּוֹסֵק מִפֹּרָשׁ שֶׁיִּסְבֹּר דְּהַתַּרְגּוּם חָשׁוּב טְפֵי מִפָּרוּשׁ רַשׁ"י, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לְדִינָא לְנַהֹג כְּהַבַּיִת יוֹסֵף, דְּאַף שֶׁפָּרוּשׁ רַשׁ"י מְפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן יוֹתֵר מִתַּרְגּוּם, אֲבָל מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ כַּמָּה תֵּבוֹת וְגַם כַּמָּה פְּסוּקִים שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם פָּרוּשׁוֹ שֶׁל רַשׁ"י וְאִם כֵּן לֹא נִשְׁאַר לוֹ שֵׁם כִּי אִם מִקְרָא לְבַד, וְהַתַּרְגּוּם מְפָרֵשׁ כָּל פְּסוּק וְכָל תֵּבָה:

ד * קֹדֶם שֶׁיֹּאכַל?. הַמְּנַן אַכְרָהָם (סק"י) **הֵבִיא דְּעוֹת דְּמַסְקֵי הֲפָנָּוֹת** (ענין ליל ר) **מִשְׁמַע דְּלִכְתְּחִלָּה יְשַׁלִּים בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְרַק בְּשֶׁהָיָה אָנוּס יְשַׁלִּים בְּשַׁבָּת, וּבְבֵית יוֹסֵף** (ד"ה מצוה) **וּמַגִּיד מִישָׁרִים** (משלי סי' כג פסוק ו) **מִשְׁמַע דְּלִכְתְּחִלָּה יְתַחִיל בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְיַשְׁלִים בְּשַׁבָּת, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק"ח-ט) **בְּשֵׁם הָאוֹר זָרוּעַ וְתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה וְהַגָּר"א:**

* **יַשְׁלִים אַחַר אֲכִילָה.** וּמַה שְּׁצִוָּה רַבִּי שֶׁיִּזָּהֲרוּ הַפָּרָשָׁה קֹדֶם הַסְּעוּדָה, הוּא רַק

וְאֵילָךְ, לְאוֹ דַּוְקָא הוּא: **(ח) חָשׁוּב עִם הַצִּבּוּר.** כְּמָה אַחֲרוֹנִים כָּתְבוּ (סק"ג) דְּמִן הַמֻּבְחָר הוּא לִקְרוֹתָהּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה וּבְסַפָּר מַסֶּה יְהוּדָה (סק"ג) כָּתַב דְּאִם הוּא קוֹרֵא מִתְּחִלַּת הַשָּׁבוּעַ וְהָלְאָה הוּא גַּם כֵּן בִּכְלַל מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה מצוה) דְּמוּכָח כֵּן מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (תפלה פי"ג הכ"ה), וְכֵן בְּסַפֶּר מַעֲשֶׂה רַב (סי' נט) כָּתַב בְּהַנְהָגַת הַגְּרָ"א שֶׁהָיָה נוֹהֵג תָּכָף אַחַר הַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם לִקְרֹא מִקְצָת מֻהַסִּדְרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וּמְסַיֵּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת: **ד (ט) שֶׁיַּשְׁלִים אוֹתָהּ וְכוּ'.** שֶׁצִּוָּה רַבִּי אַל תֹּאכְלוּ לֶחֶם בְּשַׁבָּת עַד שֶׁתִּגְמְרוּ אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה. וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט (י"ז) דְּאֵין לְעַכֵּב מֵחֲמַת זֶה הָאֲכִילָה עַד אַחַר חֲצוֹת וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רפ"ח (ס"א) דְּזֶהוּ רַק מִצְוָה בְּעֶלְמָא. וּלְכְתְּחִלָּה מַהֲנָכוֹן אִם לֹא קָרֶא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת, לְהַשְׁכִּים בְּשַׁבָּת בַּבֹּקֶר וְלִקְרֹא הַשְּׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם קֹדֶם הֲלִיכָתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת [כֵּן אִיתָא בְּאוֹר זָרוּעַ רֵישׁ הִלְכוֹת שַׁבָּת (ח"ב סי' מב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה רֵישׁ בְּרָכוֹת (ד: ד"ה לעולם) עַיֵּן שָׁם]: **(י) עַד הַמִּנְחָה.** דְּמִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה מַתְחִילִין הַצִּבּוּר לִקְרוֹת פָּרָשַׁת שְׁבוּעַ הַבָּא:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ תַּרְגּוּם. (ג) וְהוּא הַדִּין 'רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן' (שמות א ב) וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. (ד) [א]וְיֵשׁ מַחְמִירִין דְּבַ"עַטָּרוֹת וְדִיבוֹן' שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תַּרְגּוּם יְרוּשַׁלְמִי צָרִיךְ לִקְרוֹת שָׁם הַתַּרְגּוּם: **ב** (ד) **בְּפָרוּשׁ רַשׁ"י.** שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַמִּקְרָא כְּמוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ הַתַּרְגּוּם וְיוֹתֵר מִמֶּנּוּ. (ה) אֲבָל אִם קָרָאהּ בִּשְׁאָר לַעַז שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ רַק אֶת הַמִּלּוֹת לְחוּד לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ בִּמְקוֹם תַּרְגּוּם, לְפִי שֶׁהַתַּרְגּוּם מְפָרֵשׁ כְּמָה דְּבָרִים שֶׁאֵין לְהָבִין מִתּוֹךְ הַמִּקְרָא: **(ה) חָשׁוּב כְּמוֹ תַּרְגּוּם.** וְעַל כֵּן יוֹצֵא בְּמָה שֶׁקּוֹרֵא שְׁנֵי פְּעָמִים מִקְרָא וְאֶחָד פָּרוּשׁ רַשׁ"י, (ו) וְאוֹתָן פְּסוּקִים שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם פָּרוּשׁ רַשׁ"י [ב]יִקְרָא אוֹתָן שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. (ז) מִי שֶׁאֵינוֹ בַּר הָכִי שֶׁיָּבִין אֶת פָּרוּשׁ רַשׁ"י, רָאוּי לִקְרוֹת בְּפָרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז בְּזִמַּנֵנוּ כְּגוֹן סֵפֶר צְאֶינָה וּרְאֶינָה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ הַמְכֻנָּאִים אֶת הַפָּרָשָׁה עַל פִּי פָּרוּשׁ רַשׁ"י וּשְׁאָר חֲכָמֵינוּ ז"ל הַבָּנוּיִם עַל יְסוֹד הַתַּלְמוּד: **(ו) תַּרְגּוּם וְגַם פָּרוּשׁ רַשׁ"י.** כִּי הַתַּרְגּוּם יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה שֶׁנִּפַּתָּן בְּסִינַי (ס) וְגַם הוּא מְפָרֵשׁ כָּל מִלָּה וּמִלָּה, וּפָרוּשׁ רַשׁ"י יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן עַל פִּי מִדְרָשֵׁי חֲזַ"ל יוֹתֵר מֵהַתַּרְגּוּם, וּבֶאֱמֶת כֵּן רָאוּי לְנָהֹג לְכָל אָדָם שֶׁיִּלְמֹד בְּכָל שָׁבוּעַ הַסִּדְרָה עִם פָּרוּשׁ רַשׁ"י לְבַד הַתַּרְגּוּם, כִּי יֵשׁ כַּמָּה פֻּרָשִׁיוֹת בַּתּוֹרָה וּבִפְרָט בְּחֶלֶק וַיִּקָּרֵא שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַהֲבִינָם כְּלָל עַל יְדֵי תַּרְגּוּם לְחוּד. (ט) מִי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ תַּרְגּוּם רַק הַחָפֵשׁ לְבַד יֵשׁ לוֹ, יִקְרָא שְׁנֵי פְּעָמִים מִקְרָא וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁיִּזְדַּמֵּן לוֹ תַּרְגּוּם יֹאמַר. לֹא יִקְרָא פָּסוּק הַמְאֻחָר קֹדֶם הַמְּקֻדָּם אֶלָּא יִקְרָא כַּסֵּדֶר. לֹא יִקְרָא הַתַּרְגּוּם תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ מִקְרָא, (י) אֶלָּא יִקְרָא לְכְתְּחִלָּה שְׁנַיִם מִקְרָא מִקֹּדֶם וְאַחַר כָּךְ תַּרְגּוּם. אִם אָפְשָׁר לוֹ שֶׁלֹּא יַפְסִיק בִּשְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם עַל שׁוּם דָּבָר הוּא (יא) טוֹב וְיָפֶה מְאֹד, וְכֵן רָאִיתִי מֵהַמְדַקְדְּקִים עוֹשִׂין כֵּן, וְכֵן רָאוּי לַבַּעַל נֶפֶשׁ לַעֲשׂוֹת [(שְׁיָרֵי) כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) בְּשֵׁם סֵדֶר הַיּוֹם (הכנת יום הששי לכבוד השבת)]: **ג (ז) מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ.** כֵּיוָן (יב) שֶׁמַּתְחִילִין בְּמִנְחָתָא דְּשַׁבָּתָא לִקְרוֹת פָּרָשַׁת שָׁבוּעַ הַבָּא נָחְשַׁב שׁוּב הַקּוֹרֵא כְּקוֹרֵא עִם הַצִּבּוּר, וְאִם כֵּן מַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְכִסְפָר מַסֶּה יְהוּדָה (סק"ג) כָּתַב דְּאִם הוּא קוֹרֵא מִתְּחִלַּת הַשָּׁבוּעַ וְהָלְאָה הוּא גַּם כֵּן בִּכְלַל מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה מצוה) דְּמוּכָח כֵּן מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (תפלה פי"ג הכ"ה), וְכֵן בְּסַפֶּר מַעֲשֶׂה רַב (סי' נט) כָּתַב בְּהַנְהָגַת הַגְּרָ"א שֶׁהָיָה נוֹהֵג תָּכָף אַחַר הַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם לִקְרֹא מִקְצָת מֻהַסִּדְרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וּמְסַיֵּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת: **ד (ט) שֶׁיַּשְׁלִים אוֹתָהּ וְכוּ'.** שֶׁצִּוָּה רַבִּי אַל תֹּאכְלוּ לֶחֶם בְּשַׁבָּת עַד שֶׁתִּגְמְרוּ אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה. וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט (י"ז) דְּאֵין לְעַכֵּב מֵחֲמַת זֶה הָאֲכִילָה עַד אַחַר חֲצוֹת וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רפ"ח (ס"א) דְּזֶהוּ רַק מִצְוָה בְּעֶלְמָא. וּלְכְתְּחִלָּה מַהֲנָכוֹן אִם לֹא קָרֶא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת, לְהַשְׁכִּים בְּשַׁבָּת בַּבֹּקֶר וְלִקְרֹא הַשְּׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם קֹדֶם הֲלִיכָתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת [כֵּן אִיתָא בְּאוֹר זָרוּעַ רֵישׁ הִלְכוֹת שַׁבָּת (ח"ב סי' מב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה רֵישׁ בְּרָכוֹת (ד: ד"ה לעולם) עַיֵּן שָׁם]: **(י) עַד הַמִּנְחָה.** דְּמִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה מַתְחִילִין הַצִּבּוּר לִקְרוֹת פָּרָשַׁת שְׁבוּעַ הַבָּא:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בְּשֵׁם הַשְּׁוּר: **(ד)** עַיֵּן בְּטוּר: **ב (ס)** טוּר: **(ו)** כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) בְּשֵׁם ר"מ מִינְץ: **(ז)** ט"ז (סק"ב): **(ס)** דְּאִי לָאו הָכִי וַדַּאי פָּרוּשׁ רַשׁ"י עָדִיף כְּמוֹ שֶׁבָּאַרְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה תרגום): **(ע)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) בְּשֵׁם סֵדֶר הַיּוֹם (הכנת יום הששי לכבוד השבת): **(י)** דִּבְרֵי חֲמוּדוֹת עַל הָרא"ש (ברכות פ"א ס"ק מא). עַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דִּבְדִידֶעצד יֵצֵא אַף בְּקוֹרֵא תַּרְגּוּם בְּאֶמְצַע כְּדִמּוּכָח בְּלִבּוּשׁ (ס"ה) בְּהָרְיָא: **(יא)** נִרְאֶה לִי דְּזֶה הוּא אַף בֵּין פָּרָשָׁה לְפָרָשָׁה, אֲבָל בְּאֶמְצַע עִנְיָנָא מִן הַדִּין אָסוּר לְהַפְסִיק וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזַ"ל הַפּוֹסֵק מִדִּבְרֵי תּוֹרָה וְעוֹסֵק בְּדִבְרֵי שִׂיחָה מַאֲכִילִין אוֹתוֹ גַּחֲלֵי

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכן כתב בשו"ע הרב (ס"א) שיקרא בתרגום ירושלמי. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ב וקו"א סק"א) כתב שכשקורא עם רש"י צריך לקרוא שלש פעמים מקרא, דהיינו שקורא שני פעמים מקרא ופעם שלישית חוזר את הפרשה עם רש"י, לפי שאין רש"י על כל התיבות והפסוקים.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(יא) עַד רְביעִי בְּשַׁבָּת, [ח]וְיֵשׁ אוֹמְרִים (ה) (יב) עַד שְׁמִינִי עֲצֶרֶת, (דְּהַיְנוּ בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה (יג) שֶׁאָז מַשְׁלִימִים הַצִּבּוּר): ה * [ט]יָכוֹל לִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם (יד) * בְּשָׁעַת קְרִיאַת (ו) [ז] הַתּוֹרָה (טו) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קמ״ו סי״ג): ו (טז) [י]מְלַמְּדֵי (ז) תִּינוֹקוֹת (יז) אֵין צְרִיכִים לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה בְּשַׁבָּת: ז (יח) [כ]אֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת (יט) (ח) פָּרָשַׁת יוֹם טוֹב. הַגָּה: וְכֵן אֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת הַהַפְטָרוֹת (מרדכי הלכות קטנות (סי׳ מתקפח)), וּמִכָּל מָקוֹם (יט) נָהֲגוּ לִקְרוֹת (ט) הַהַפְטָרָה. וּבְשַׁבָּת שֶׁל חֲנֻכָּה יִקְרָא הַהַפְטָרָה (כ) שֶׁל שַׁבָּת [א]וְלֹא ׳שׁוֹשׁ׳ (י) אָשִׂישׂ׳ (פסקי מהרא״י (מרומת הדשן מ״ג) סימן ק״א):

רפו דִּיני תְּפִלַּת מוּסָף בְּשַׁבָּת. וּבוֹ ה׳ סְעִיפִים:

א [א]זְמַן תְּפִלַּת מוּסָף * מִיָּד (א) אַחַר תְּפִלַּת הַשַּׁחַר, [ב]וְאֵין לְאַחֲרָהּ * יוֹתֵר (ב) מֵעֵד סוֹף שֶׁבַע שָׁעוֹת.

בְּפֶרֶק י״ג מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (אות ש) בְּשֵׁם אוֹר זָרוּעַ (ח״א הלכות ק״ש סי׳ יב). כ כְּתְבֵי הָרַ״י (תרומת הדשן ח״ב) סִימָן ק״ע וּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן (ח״א) סִימָן כ״ב. א תּוֹסְפוֹת (ברכות כח. ד״ה תפלה) וְהָרא״ש (ברכות פ״ד סי׳ א) וְרַבֵּנוּ יוֹנָה (ריש פֶּרֶק ד׳ דִּבְרָכוֹת (יח. ד״ה תפלה) וְרַמְב״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (ה״ה). ב בְּרָכוֹת כ״ח (ע״א) כִּרְבִּי יוֹחָנָן וּכְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי.

בַּאֵר הַיטֵב

הַכַּוָּנוֹת (שער הכוונות ענין לילל ר): (ה) עַד שְׁמִינִי עֲצֶרֶת. פֵּרוּשׁ שֶׁיֵּשׁ לִקְרוֹת אֵז שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְדִלְא כְּאוֹתָן שֶׁקּוֹרִין הַמִּקְרָא לְחוּד: ה (ו) הַתּוֹרָה. וְאִם שָׁמַע פַּעַם אַחַת מִשְּׁלִיחַ צִבּוּר וְקָרָא פַּעַם אַחַת יָצָא, אֲבָל אֵין לִסְמֹךְ לְכַתְּחִלָּה עַל הַשְּׁמִיעָה. לֶחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות פ״א אות לט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח), וְעַיֵּן ט״ז (סק״ב): ו (ז) תִּינוֹקוֹת. דַּוְקָא בִּימֵיהֶם שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים פְּרוּשׁ הַמִּקְרָא עִם הַתִּינוֹקוֹת, אֲבָל אִם לוֹמֵד פְּרוּשׁ הַמִּלּוֹת לְחוּד לֹא יָצָא, וּמִכָּל מָקוֹם דֵּי שֶׁיִּקְרָא עוֹד פַּעַם אַחַת מִקְרָא דְּזֶה עוֹלֶה לוֹ בְּמָקוֹם מִקְרָא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): ז (ח) פָּרָשַׁת יוֹם טוֹב. דְּהָא כָּבָר קָרָא כָּל הַתּוֹרָה מִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ. וּבְעֶרֶב שִׁמְחַת תּוֹרָה יִקְרָא וְזֹאת הַבְּרָכָה. הַכַּוָּנוֹת (פרי עץ חיים שער הנהגת הלימוד): (ט) הַהַפְטָרָה. פַּעַם אַחַת מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וְעַיֵּן שָׁנֵי לְהוֹרוֹת הַבְּרִית (מסכת שבת פרק תורה אור מאות כב): (י) אָשִׂישׁ. וּבְאַרְבַּע פָּרָשִׁיוֹת יִקְרָא הַהַפְטָרָה דְּאַרְבַּע פָּרָשִׁיוֹת:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(יא) עַד רְביעִי בַּשַּׁבָּת. דִּשְׁלֹשָׁה יָמִים הָרִאשׁוֹנִים שַׁיְכִין עֲדַיִן קָצַת לַשַּׁבָּת שֶׁעָבַר וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רצ״ט סָעִיף ו׳ לְגַבֵּי הַבְדָּלָה, לָכֵן בְּדִיעֲבַד יָכוֹל לְהַשְׁלִים: (יב) עַד שְׁמִינִי עֲצֶרֶת. הֵיְנוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם עוֹשִׂין שְׁמִינִי עֲצֶרֶת רַק יוֹם אֶחָד וְגוֹמְרִין הַצִּבּוּר אָז הַסֵּפֶר תּוֹרָה, וּלְכָךְ בְּדִיעֲבַד מִקְּרֵי (טו) עַד יוֹם הַהוּא מַשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה לְכָלֵי עָלְמָא לֹא יֵאָחֵר יוֹתֵר מִיּוֹם הַשַּׁבָּת: (יג) שֶׁאָז מַשְׁלִימִין הַצִּבּוּר. וְיֵשׁ לוֹ (טז) לִקְרוֹת אָז שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְדִלְא כְּאוֹתָן שֶׁקּוֹרִין מִקְרָא לְחוּד, כֵּיוָן שֶׁחָסַר לוֹ גַּם הַתַּרְגּוּם: ה (יד) בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה. וּבְסִימָן קמ״ו בְּמֻגָּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ה׳ הֵבִיא בְּשֵׁם הַשְּׁלָ״ה (מסכת שבת נר מצוה אות יג) שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה, אֶלָּא הַכֹּל צְרִיכִין לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, וְכֵן הוּא דַּעַת הַגְּרַ״א שֶׁהוּבָא בְּסִפְרוֹ כְּדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (אות קלא) דְּצָרִיךְ לִשְׁמֹעַ כָּל תֵּבָה וְתֵבָה וְלִרְאוֹת בַּחֻמָּשׁ וְלֹא יִסְיַע לְהַקּוֹרֵא כְּלָל, וּמִשְׁמַע שֶׁתַּפְסוּ הָעִקָּר כְּדַעַת הַשַּׁבְּלֵי לֶקֶט (סי׳ לט) בְּשֵׁם רַבּוֹ וְהָרַ״מ שֶׁהוּבָא בְּהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִי (הל׳ תפלה פי״ב אות ז) וּבְבֵית יוֹסֵף שָׁם (סי׳ קמו ד״ה כתוב במרדכי) דְּרַק בֵּין גְּבָרָא לְגַבְרָא מַתְּר. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּלִקְרֹא בְּלַחַשׁ מִלָּה בְּמִלָּה עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה, כֵּיוָן שֶׁמְּכַוֵּן אָז גַּם לִשְׁמֹעַ כָּל תֵּבָה מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, וְהַמֻּגָּן אַבְרָהָם הֵבִיא שָׁם בְּשֵׁם מַטֵּה מֹשֶׁה (סי׳ רנ) דְּלְכַתְּחִלָּה נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן, (יז) וְכֵן כָּתְבוּ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים: (טו) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קמ״ו. דְּשָׁם מַסִּיק הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ב׳ דְּנָכוֹן לְהַמְדַקְדֵּק בִּדְבָרָיו לְכַוֵּן דַּעְתּוֹ לְשָׁמְעָם מִפִּי הַקּוֹרֵא, וְהוּא מִשּׁוּם דְּחָשַׁשׁ גַּם כֵּן לְדַעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁהֵבֵאתִי לְמַעְלָה: ו (טז) מְלַמְּדֵי תִּינוֹקוֹת. וְדַוְקָא בִּימֵיהֶם שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים פֵּרוּשׁ הַמִּקְרָא עִם הַתִּינוֹקוֹת, וּלְכָךְ יוֹצְאִין בָּזֶה גַּם יְדֵי תַּרְגּוּם וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב׳, אֲבָל אִם לוֹמֵד פֵּרוּשׁ הַמִּלּוֹת לְחוּד לֹא יָצָא יְדֵי תַּרְגּוּם, אֶלָּא הַשָּׁנֵי יְדֵי תַּרְגּוּם, וְכֵן מִצְאתִי לְמִי שֶׁכָּתַב דְּבְוַדַּאי קָרָא עִם הַתִּינוֹקוֹת שְׁנֵי פְּעָמִים, וְלָכֵן צָרִיךְ לוֹמַר תַּרְגּוּם בְּעַצְמוֹ [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״ט) וְכֵן מִצְּדַדּ הַפְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ט)]: (יז) אֵין צְרִיכִין וְכוּ׳. מִכָּאן שָׁנִּוּוּ הַמְּחַבְּרִים אֵינוֹ מְעַכֵּב לְגַבֵּי שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם [פְּרִי מְגָדִים (שם)]: ז (יח) אֵין צָרִיךְ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת לְעַצְמוֹ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, דְּהָא (יח) כְּבָר קָרָא כָּל הַתּוֹרָה מִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ. וּבְיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּה יִקְרָא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם פָּרָשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, וְאִם קָרָא בְּיוֹם שִׁמְינִי עֲצֶרֶת לֹא הִפְסִיד [שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״ח)]: (יט) נָהֲגוּ לִקְרוֹת הַהַפְטָרָה. טַעַם הַמִּנְהָג, שֶׁמָּא יִקְרְאוּהוּ לָמָחר לְמַפְטִיר וְיִהְיֶה בָּקִי וְרָגִיל בָּהּ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּפָרָשִׁיּוֹת שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁשָּׁם הַחַזָּן הוּא הַקּוֹרֵא [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב)]: ז (כ) שֶׁל שַׁבָּת וְלֹא וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁיֵּשׁ מִנְהָג בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת (יט) שֶׁקּוֹרִין בְּצִבּוּר לְבַד הַפְטָרַת הַסִּדְרָה עוֹד אֵיזֶה פְּסוּקִים מֵהַפְטָרַת שׁוּב אֲשִׁישׁ [מִשּׁוּם דְּכְתִיב בָּהּ ׳כָּתַתְנִי יְכַהֵן פְּאֵר׳ וְגוֹ׳] וְקָא מַשְׁמַע לַן דְּבִשְׁעָה שֶׁקּוֹרֵא לְעַצְמוֹ הַהַפְטָרָה אֵין צָרִיךְ לִקְרוֹת אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (כ) מִשּׁוּם דְּהוּא מָצוּי בְּפִי הַכֹּל וּבְקִי בָּהֶן בְּלֹא זוֹ הַקְּרִיאָה. וּבְאַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת יִקְרָא הַפַּטָּרָה דְּאַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת:

בֵּאוּר הַלָּכָה

מִשּׁוּם דְּחַיִּישׁ דִּלְמָא אַגַּב רֹב סְעוּדַת שַׁבָּת מִשְׁתַּמִּיט וְלֹא יִגְמֹר [אוֹר זָרוּעַ (ח״א הלכות ק״ש סי׳ יב)]:

ה * יָכוֹל לִקְרוֹת הַפָּרָשָׁה וְכוּ׳. עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ח) שֶׁכָּתַב דְּהוּא מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, וְעָלָּא הוּא, דְּהָלֹא הַמְחַבֵּר בְּצִמְצוּמוֹ סִימָן קמ״ו סָעִיף ב׳ סוֹבֵר דְּהַמְדַקְדֵּק בְּדָבָרָיו לֹא יַצָּשֶׂה כֵּן, וְהוּא מִטַּעַם שֶׁהֵבִיא שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתוב במרדכי) דְּכַמָּה רִאשׁוֹנִים חוֹלְקִין עַל זֶה אֶלָּא דְּיוֹכִיל לִסְמֹךְ מִי שֶׁרוֹצֶה לְהָקֵל עַל הַמַּקִּלִּין עַיֵּן שָׁם, אֲבָל חֲלִילָה דִּנְיָמִא דְּהוּא מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, וּמַה שֶּׁהֵבִיא מִבַּ״ח סוֹף סִימָן זֶה (ס״ב) גַּם כֵּן אֵין רְאָיָה לְהַמְעַיֵּן שָׁם [אַם] לֹא דְּנִיָּמָא דְּכְתָבָהּ הָאֵלִיָּה רַבָּה הוּא בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא], וּמְצָאתִי שֶׁכְּבָר תָּפַס עָלָיו בְּכָל זֶה בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ג) וּמַסִּיק דְּלֹא כְּוָתֵהּ, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יד) בְּשֵׁם הַשֶּׁלָ״ה וְהַגְּרַ״א שֶׁסּוֹבְרִים שֶׁיֵּשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת כֵּן:

* בְּשָׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה. עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן קמ״ו בְּמֻגָּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ה׳ בְּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ כד), וְעַיֵּן שָׁם בְּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן (ח״א) שֶׁכָּתַב דְּהָכִי מוּכָח בְּאוֹר זָרוּעַ (ח״א סי׳ יא), וּכְבָאוֹר הַלָּכָה שָׁם (ד״ה ולקרות) כְּתָבְנוּ דְּמֵאוֹר זָרוּעַ לֹא מוּכָח מִידִי, וְהַבָּאנוּ סְמוּכוֹת לְדִבְרֵינוּ מִדִּבְרֵי הַכָּלְבּוֹ (סי׳ כט) וְתִגְּהָמֵי מַיְמוֹנִי (הל׳ תפלה פי״ב אות ז) דְּסִבְרָא לְהוּ דְּאֵין לְהָקֵל בְּלֹא עֲשָׂרָה דְּצָיְתִי לְסֵפֶר תּוֹרָה וְהוּא הַדִּין לְעַנְיָנֵנוּ עַיֵּן שָׁם, אַף כָּל זֶה לְדַעַת הָאוֹר זָרוּעַ בְּשֵׁם הָרַבִּי יְהוּדָה חָסִיד, אֲבָל לְפִי דַּעַת הַשַּׁבְּלֵי לֶקֶט (סי׳ לט) וְהָרַ״מ (הו״ד בהגמ״י שם) לֹא נִפְקָא מִנַּהּ מִידִי בָּזֶה, דִּבְכָל גַּוְנֵי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה מִפִּי הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר דְּוַקָא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יד):

א * מִיָּד אַחַר תְּפִלַּת הַשַּׁחַר. עַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי שְׂרָד (ס״א) בְּסִימָן זֶה דְּמַשְׁמַע מִנַּהּ דְּאַף שְׁזִמְּנָהּ אַחַר תְּפִלַּת הַשַּׁחַר אַף אִם הִתְפַּלֵּל בְּהַשְׁכָּמָה כְּוָתִיקִין מִכָּל מָקוֹם יוֹתֵר טוֹב לְכַתְּחִלָּה לְאַחַר, דְּהָא קְרֵבַן מוּסָף דְּשַׁבָּת מִצְוָה בְּגוּפָהּ [פסחים נח.] דְּזִמְּנָהּ הַקָּרְבָּתוֹ הָיָה בְּשַׁחֲרִית וְהַתְּפִלּוֹת הָלֹא הֵם נֶגֶד הַקָּרְבָּנוֹת. וְלִי נִרְאֶה דְּלֹא מְבָּעְיָא אִם הִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית בְּצִבּוּר בְּוַדַּאי אֵין נָכוֹן שֶׁהוּא יִתְחַלֵּק מֵהֶם לְהִתְפַּלֵּל אַחַר כָּךְ מוּסָף בְּיִחִידִי, [וַאֲפִלּוּ אִם יָרְצוּ כֻּלָּם לְהִסְתַּקֵּן וּלְהִתְקַבֵּץ פַּעַם שֵׁנִית לְמוּסָף גַּם כֵּן אֵין כְּדַאי, עַיֵּן בְּרֹאשׁ״ש בְּרָכוֹת רֵישׁ פֶּרֶק א׳ דִּסְמַעַתָּא זֶה הִתִּירוּ הָרִאשׁוֹנִים לְהַקְדִּים תְּפִלַּת מַעֲרִיב אַף שֶׁלֹּא בְּזִמְנוֹ כִּי טַרַח לְקַבְּצָם שֵׁנִית אִם לֹא שֶׁלֹּא יַלְכוּ מִבֵּית הַמִּדְרָשׁ וְיַעַסְקוּ בְּתוֹרָה בְּתוֹךְ כָּךְ], וַאֲפִלּוּ אִם הִתְפַּלֵּל גַּם שַׁחֲרִית בְּיִחִידִי גַּם כֵּן אֵין כְּדַאי לְאַחֵר כָּל כָּךְ עַד סוֹף שָׁעוֹת לַחֲצוֹת, וְלֹא נוֹהֲגִין לְדַמּוֹת עִנְיָן זֶה לְקָרְבָּנוֹת, דְּאִשְׁתְּמִיט הַתְּפִלָּה כָּל כָּךְ מִכְשֵׁל מִצְוַת עֹנֶג שַׁבָּת, וְעַד חֲצוֹת מִבֹּאֶר לְקַמָּן בְּסִימָן רפ״ח (ס״א) בְּהֶדְיָא דְּאָסוּר לְהִתְעַנּוֹת:

* יוֹתֵר מֵעֵד סוֹף וְכוּ׳. וּמַשְׁמַע דְּעַד שֵׁשׁ וּמֶחֱצָה יָכוֹל לְאַחֵר וְאַחַר כָּךְ לְהִתְפַּלֵּל.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה [ו] הַתּוֹרָה. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ח) כָּתַב בְּשֵׁם הָרְדְּבַ״ז בְּתְשׁוּבוֹת אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת (ח״א סי׳ תכה), אִם שָׁמַע שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם מֵאַחַר אֲפִלּוּ בְּלִי אָנָס יָצָא, וּכְלִבּוֹ שֶׁיִּכַּוֵּן לִשְׁמֹעַ מִלָּה בְּמִלָּה, עַיֵּן שָׁם: ז [ח] פָּרָשַׁת יוֹם טוֹב. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בִּבְרֵכִי יוֹסֵף (סק״ד) כָּתַב בְּשֵׁם הָאֲרַ״י ז״ל (שער המצוות פרשת ואתחנן), בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּא יִקְרָא פָּרָשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. וּבְשֵׁם מוֹרֵנוּ הָרַב מִשָּׁח זַפְרָאנִי בְּתְשׁוּבָה כָּתַב דְּכַחֲרִיז לְאֶרֶץ שָׁעוֹשִׂין שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים יִקְרָאֶנָּה בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, וּמִכָּל מָקוֹם אִם קָרָאָהּ בְּיוֹם שְׁמִינִי עֲצֶרֶת לֹא הִפְסִיד, עַיֵּן שָׁם:

(מו) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ז) דְּלֹא כְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ו): (מז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב אבל): ה (יז) לְבוּשׁ וְדִבְרֵי חֲמוּדוֹת (ברכות פ״א אות לט) וְשֻׁלְחַן עָרוּךְ שָׁם (סי׳ ו סדר קרה״ת סי״ח): ז (יח) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): (יט) בֵּית יוֹסֵף סִימָן קמ״ד (ד״ה מדלגין) וְהוּבָא בְּפֹה בְּמִחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״ב יב). [ב] וּמַהַגְּרַ״א מַשְׁמַע לְאוֹרָה דְּקוֹרִין רַק ׳שׁוֹשׁ אָשִׂישׁ׳, וְצָרִיךְ עִיּוּן דְּאִם כֵּן לָמָּה יִקְרָא הַהַפְטָרָה פַּעַם אַחַת תַּרְגּוּם, דִּבְמַקּוֹמֵנוּ אֵין הַמִּנְהָג בָּזֶה: (כ) הַגְּרַ״א. וְכֵנֵן לְתֶרֶץ בָּזֶה מַה שֶּׁפִּקְפֵּק הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב) דְּאִם לֹא יַחֲזֹר לְעוֹלָם שֶׁמָּא יִקְרָאֶהוּ וְלֹא יָהֵא רָגִיל בָּהּ, דְּזֶה אֵינוֹ, דִּכְיוָן שֶׁהוּא מָצוּי בְּפִי הַכֹּל מִפְּלֵא רָגִיל בָּהּ. וְלֹא הָעֲתַקְתִּי מַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ק יא) דְּיִקְרָא הַהַפְטָרָה פַּעַם אַחַת תַּרְגּוּם, דִּבְמַקּוֹמֵנוּ אֵין הַמִּנְהָג בָּזֶה: א (כא) לְבוּשׁ:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ו) כתב שיאמר שוש אשיש, ואם אירעו הרבה חתונות בשבתות זו אחר זו די במה שקרא שוש אשיש בראשונה ויש לו לקרות בשאר השבתות הפטרת השבוע. **ב]** וכן משמע בשו״ע הרב (שם) שכתב: ואם אירע חתונה בשבת במקומות שנוהגים אז להפטיר בבית הכנסת שוש אשיש יש לו ג״כ לקרותה ולא הפטרת השבוע וכו׳.

עון והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah